

הנחיות ונהלים לוועדים המקומיים

תוכן עניינים

רקע כללי

פרק א'- בחירות וסמכויות הוועד המקומי

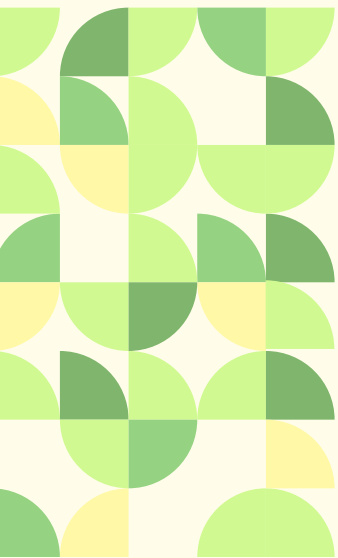
1. בחירות לוועדים מקומיים
2. סמכויות הוועדים
3. האצלת סמכויות
4. ביטול האצלת סמכויות
5. כשירויות המועמד להיבחר לוועד המקומי
6. החלפת חברים בוועד המקומי

פרק ב'- התנהלות הוועד המקומי

1. מועדי ישיבות ועד מקומי
2. ישיבות הוועד המקומי- סדר יום
3. מניין חוקי בישיבות הוועד המקומי והצבעה
4. פרוטוקול ישיבה
5. חותמת הוועד
6. חבר ועד הנעדר מישיבות הוועד
7. תהליך החלפת חברי ועד מקומי
8. החזקת רכוש וקבלת מלוות
9. יחסי ועד מקומי- אגודת שיתופית חקלאית
10. משפטים
11. מסמכי הוועד
12. ועדות
13. יו"ר ועד מקומי
14. אחריות חברי הוועד המקומי
15. חיוב אישי- חברי הוועד המקומי
16. הוועד המקומי וזהות ועדים
17. העסקת עובדים בוועד המקומי
18. ועד נחשל

פרק ג'- תקציב הוועד המקומי

1. תקציב ומיסים
2. מכרזים והתקשרויות
3. ביטוחי הוועד המקומי
4. בטיחות
5. ועדת ביקורת

רקע כללי

שני רבדים לשלטון המקומי במרחב הכפרי בישראל:
הרובד העליון - מועצה שנבחרה או מונתה לניהול ענייניה של מועצה אזורית שבתחום שיפוטה כמה יישובים.
הרובד התחתון - ועדים מקומיים שנבחרו ביישובי המועצה.

לפי צו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), התשי"ח 1958- (להלן - צו המועצות האזוריות), כל יישוב יתנהל על ידי ועד מקומי. לפי תיקון לצו המועצות האזוריות, שנכנס לתוקף בינואר 2005, לוועד מקומי הפועל בתחום שיפוטה של מועצה אזורית יהיו סמכויות שהמועצה האצילה לו.

עוד נקבע, כי הוועד המקומי רשאי, בכפוף לאישור המועצה, להטיל ארנונה כללית על תושבי היישוב לצורך "ביצוע הסמכויות שהמועצה האצילה לו", ועל המועצה לקיים ביקורת על חשבונותיו ועל דוחותיו הכספיים של הוועד המקומי אם הוא החליט שלא לפעול באמצעותה.

הוועד המקומי כרשות שלטונית: סעיף 90 לצו: "כל יישוב יתנהל על ידי ועד מקומי".

כרשות שלטונית שהוקמה בהתאם לחוק, רשאי הוועד לפעול רק אם הוסמך לכך על-פי דין. פעולותיו של הוועד נתונות לביקורת בג"צ, ביקורת הממונה במשרד הפנים ולמבקר המדינה לפי חוק יסוד מבקר המדינה.

ספרי עזר:

צו המועצות האזוריות
דיני המועצות האזוריות
המדריך לנבחר (משרד הפנים)

פרק א'

בחירות וסמכויות הוועד המקומי

1. בחירות לוועד המקומי סעיף 168-225 לצו המועצות:

- א. הבחירות לוועד יקוימו במועד עריכתן של הבחירות למועצה ובלבד שהשר לא קבע בשל נסיבות מיוחדות המצדיקות זאת, לדעתו, מועד בחירות מוקדם או מאוחר ממנו.
- ב. שיטת הבחירות לוועד המקומי: כלליות, ישירות, שוות, חשאיות ויחסיות.
- ג. הזכות להשתתף בבחירת ועד מקומי נתונה לכל מי שרשום בפנקס הבוחרים שהוכן לאותו ישוב.
- ד. תקופת הכהונה הינה לחמש שנים.

2. סמכויות הוועד המקומי

סמכויות ועד מקומי, סעיף 132 לצו: "לוועד מקומי יהיו בתחום הנהלתו, כל סמכויות המועצה שבתחומה, לפי סעיף 63, ככל שהאצילה לו המועצה על פי החלטתה ובהתאם לתנאים שנקבעו בה, לרבות התנאים והמגבלות בסמכויות אלה. הוועד המקומי יהיה רשאי לעשות שימוש בסמכויותיו, ככל שלא יהיה בכך סתירה להחלטות המועצה שהודיעה עליהן לוועד ולחוקי העזר שלה".

3. האצלת סמכויות

סעיף 4 לצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), תשי"ח 1958: ראש המועצה רשאי, באישור מליאת המועצה, להאציל מתפקידו וסמכויותיו לסגן ראש המועצה או לחבר ועדת ההנהלה או לעובד המועצה או לראש ועד מקומי שבתחום המועצה, דרך כלל, לעניין מסוים או לסוג עניינים. ראש המועצה אינו רשאי להאציל לראש ועד מקומי את סמכויותיו לפי חוק רישוי עסקים, התשכ"ח - 1968.

סעיף 63 ה' לצו, קובע כי: המועצה תהא רשאית להאציל מתפקידיה וסמכויותיה לוועד מקומי, דרך כלל, לעניין מסוים או לסוג של עניינים, למעט סמכויותיה עפ"י סעיפים 63 (א) (11), 68, ו- 134 לצו זה, סעיף 22 לפקודה וסמכותה להפקיע מקרקעין על פי חוק התכנון והבניה, התשכ"ה- 1965 .

4. ביטול האצלת סמכויות

"המועצה רשאית לבטל האצלת סמכות לוועד מקומי כאמור בסעיף קטן (א) ובלבד שנתנה לוועד המקומי הזדמנות להשמיע טענותיו".
הערה: המועצה רשאית להאציל לוועד מקומי בישוב סמכויות ותפקידים שונים משל ועד מקומי ביישוב אחר.

5. כשירות המועמד להיבחר לוועד המקומי

- שמו רשום בפנקס הבוחרים של אותו ישוב;
- ביום הגשת מועמדותו הוא בן 21 שנים ומעלה;
- מקום מגוריו הקבוע, ביום הגשת מועמדותו, הוא בתחום אותו אזור;
- הוא אינו עובד המועצה במשכורת;
- אם הוא עובד המדינה במשכורת - עבודתו אינה קשורה בענייני המנהל המחוזי או השלטון המקומי, ואין היא עלולה להביא לידי סתירה או אי התאמה בין תפקידיו בשירות המדינה ובין תפקידיו כחבר המועצה;
- אם הוא עובד במשכורת ברשות מקומית אחרת - אין עבודתו האמורה עלולה להביא לידי סתירה או אי התאמה בין תפקידיו בשירות הרשות המקומית האחרת ובין תפקידיו כחבר המועצה;
- לא הוכרז פסול דין לפי סעיף 8 לחוק הכשרות המשפטית והאפוסטרופסות, תשכ"ב 1962 ;
- לא הוכרז פושט רגל ואם ניתן לו צו שחרור החלטי לפי הפקודה האמורה או צו המבטל את ההכרזה, משום שחובותיו שולמו במלואם - עברו שנתיים ממועד מתן תוקף לצו כאמור.

6. החלפת חברים בוועד המקומי סעיף 130 לצו המועצות

חבר ועד מקומי שחדל לכהן, ימונה במקומו חבר אחר באותה הדרך בה נתמנה החבר שחדל לכהן (מינוי/ בחירה).
חבר ועד מקומי נבחר, לרבות חבר נציגות שחדל לכהן או שפקעה כהונתו, יבוא במקומו המועמד ששמו הבא ברשימה שממנה נבחר אותו חבר שעזב. במידה שאין מי שימלא את המקום הפנוי, יבחר הוועד, ע"פ החלטה של מחצית מחבריו לפחות, אדם שהוא כשר לפי צו המועצות האזוריות. במידה וחברי הוועד המקומי לא בחרו נציג תוך חודש ימים, ימנה הממונה על המחוז אדם כשר לפי צו זה, תוך התחשבות בהצעת מגישי הרשימה שמתוכה נבחר החבר שחדל לכהן.

פרק ב' התנהלות הוועד המקומי

1. מועדי ישיבות ועד מקומי

- וועד המקומי ייקבע את הימים לישיבות, ובלבד שתתקיים לפחות ישיבה רגילה אחת בכל ששה שבועות. יש למסור לכל חבר ועד או וועדה הזמנה חתומה ביד מזכיר הוועד או יושב ראש הוועדה, המפרטת את סדר יומה של הישיבה, לפחות 24 שעות לפני הישיבה; במידה וההזמנה נשלחת בדואר, יש לשלוח אותה לפחות 36 שעות לפני הישיבה (סעיף 50 לצו). מומלץ לבקש אישור קבלה/השתתפות בישיבה כפי שזה נעשה בישיבות מליאת המועצה.
- ראש הוועד המקומי רשאי לכנס בכל עת ישיבת ועד שלא מן המניין.
- ראש הוועד המקומי חייב לכנס ישיבת ועד שלא מן המניין, אם הוגשה לו על כך דרישה חתומה בידי שלישי, לפחות, מחברי הוועד המקומי ובה פורט סדר היום הנדרש. לא כינס ראש הוועד את הישיבה תוך 14 יום מיום הגשת דרישה כאמור, יוכלו החברים שהגישו אותה לקרוא לישיבת ועד לשם דיון בסדר היום הנדרש.

2. ישיבות הוועד המקומי – סדר יום

- הדיונים יתקיימו על פי סדר היום שנשלח. סדר יום לישיבת ועד, שלא נקבע מראש על ידי הוועד, ייקבע על ידי ראש הוועד.
- ראש הוועד יהיה יו"ר בכל הישיבות, ובהעדרו, יבחרו הנוכחים באחד מחברי הוועד להיות יו"ר הישיבה.
- ישיבות הוועד יהיו פומביות, אלא אם הוחלט בישיבה שתהא, כולה או חלקה, בדלתיים סגורות.
- השתתפות הציבור הינה בעמדה של משקיפים בלבד. בין השאר הם אינם בעלי זכות הצבעה.

3. מניין חוקי בישיבות הוועד המקומי והצבעה

- רוב חברי הוועד הינו מניין חוקי. היה ולא מתקיים רוב לישיבה, תדחה הישיבה בשעה ואז שלישי מהמשתתפים יחשבו למניין חוקי.
- לא נוכח שלישי, תידחה הישיבה ל- 7 ימים ואז תהיה חוקית אם נוכחים בה לפחות שלישי מחברי הוועד, וזאת בתנאי שלא ידונו בה בעניין שלא עמד על סדר היום של הישיבה הקודמת.
- ההצבעה תיעשה בהרמת ידיים, אלא אם כן, שלישי מהמשתתפים מבקשים הצבעה חשאית.
- החלטות מתקבלות ברוב קולותיהם של חברי הוועד או של הנוכחים בעת ההצבעה בישיבה שיש בה מנין חוקי, חוץ מהחלטות שנקבע להן בדין רוב מיוחד.
- מספר קולות שקול- פירושו דחיית ההצעה.

4. פרוטוקול ישיבה

- בכל ישיבה של הוועד המקומי או של ועדה, יש לרשום פרוטוקול שיכיל את שמות חברי הוועד הנוכחים בישיבה, את מהלך הדיונים, את ההצעות ואת תוצאות ההצבעה.
- הפרוטוקול ייחתם באותה ישיבה או בישיבה הבאה על ידי יושב ראש הישיבה.
- הפרוטוקול יישלח לחברי הוועד או הוועדה לפחות 7 ימים לפני הישיבה הבאה.
- היה ערעור על פרט מפרטי הפרוטוקול, יועמד הערעור לדיון בראשית הישיבה הבאה.
- מומלץ לפרסם את הפרוטוקול לכלל התושבים ולפרסמו באתר האינטרנט של היישוב.

5. חותמת הוועד

- לוועד המקומי תהא חותמת.
- חותמת הוועד תהא שמורה בידי ראש הוועד. ברשותו אפשר שתוחזק אצל מזכיר הוועד או אצל עובד אחר, שימונה לכך על ידי הוועד.
- חוזה או מסמך אחר שלא הוטבעה עליו חותמת הוועד, לא יחייב את הוועד, פרט למקרים שלגביהם נקבעה בצו זה הוראה אחרת.
- אין להטביע את חותמת הוועד על כל חוזה או מסמך מחייב אחר של הוועד, אלא בפני ראש הוועד ואחד מאלה: חבר ועד או המזכיר או עובד אחר שהורשה על ידי המועד; וכל אחד משניהם יחתום את שמו על החוזה או על המסמך האחר, לראיה שבפניו נחתם.

6. חבר ועד הנעדר משיבות הוועד

סעיף 128 לצו המועצות האזוריות מחיל את הוראות סעיף 37 ד' בדבר היעדרות משיבות גם על חברי ועד מקומי.
כל מקום שנאמר בו "מועצה" יראו כאילו נאמר בו "ועד מקומי".
כל מקום שנאמר בו "שר" יראו כאילו נאמר בו "ראש מועצה".
כל מקום שנאמר בו "חבר מועצה" יראו כאילו נאמר בו "חבר ועד מקומי".

סעיף 37 ד':

- בכפוף לאמור בסעיף קטן (ב) חבר מועצה שנעדר משיבות המועצה שלושה חודשים רצופים או שנעדר משלוש ישיבות רצופות - אם היו בשלושה חודשים פחות משלוש ישיבות - יחדל להיות חבר המועצה, ובלבד שראש המועצה או הממונה על המחוז שלח לו הודעה כמפורט בסעיף זה.
- סעיף קטן (א) לא יחול על חבר המועצה שנעדר משיבת המועצה ברשות המועצה שניתנה מראש, או שנעדר בשל מחלה, שירות בצבא-הגנה לישראל או שליחות ציבורית.
- בתום החודש השני להיעדרו של חבר המועצה משיבות המועצה או מיד לאחר הישיבה השניה שממנה נעדר, לפי הענין, ישלח לו ראש המועצה הודעה בכתב שתכלול פירוט ישיבות המועצה שמהן נעדר וכן את נוסחו המלא של סעיף זה.
- ההודעה כאמור בסעיף קטן (ג) תישלח לחבר המועצה בדואר רשום לפי מענו הידוע לאחרונה והעתק ממנה יישלח בדואר רשום לממונה על המחוז.

- לא שלח ראש המועצה לחבר המועצה הודעה כאמור בסעיף קטן (ג) ולא שלחה גם תוך שבעה ימים מיום שדרש ממנו הממונה על המחוז לעשות כן, ישלח הממונה על המחוז לחבר המועצה את ההודעה האמורה והעתק ממנה יישלח במכתב רשום לראש המועצה.

7. תהליך החלפת חברי ועד מקומי

על כל שינוי פרסונאלי בקרב חברי הוועד המקומי, יש להעביר למנכל המועצה את פרטי החבר המסיים את כהונתו, כולל מכתב התפטרות, ואת פרטי החבר החדש המיועד להתמנות.

8. החזקת רכוש וקבלת מלוות

- ועד מקומי רשאי לרכוש, לקבל ולהחזיק מקרקעין ומיטלטלין וכל זכות או טובת הנאה בהם, ולנהוג בכל אלה דרך בעלים ובלבד שלא ימכור מקרקעין הרשומים על שמו, לא יחליפם, לא ימשכנם ולא יחכירם לתקופה של למעלה משלוש שנים, אלא באישור המועצה.
- ועד מקומי רשאי לקבל מלוות לפיתוח של הקמת מבני ציבור או רכישתם, עבודות תשתית לצורכי ציבור ופיתוח שטחים ציבוריים פתוחים, וזאת באישור המועצה והממונה.

9. יחסי ועד מקומי אגודה שיתופית חקלאית

שנים רבות היו האגודות השיתופיות בעלות הזכויות על הנכסים הציבוריים של היישובים, הן מן הבחינה הכלכלית והן מן הבחינה המוניציפאלית. בעקבות קליטתם של תושבים רבים שאינם חברי אגודות חקלאיות והקמתם של ועדים מקומיים נפרדים ביישובים אלו, התעוררו מחלוקות בעניין הבעלות על הנכסים הציבוריים וזכות השימוש בהם. בנוסף, התעוררה גם השאלה איזה גוף אמור לשאת בעלויות התחזוקה והשיפוץ של מבני הציבור ביישובים.

במכתב למשנה ליועץ המשפטי לממשלה (אזרחי) מדצמבר 2008 ציין מנכ"ל מרכז המועצות האזוריות ש: "מוסכם על הכול, כי מוסדות הציבור המוניציפאליים שביישובים - השימוש בהם חייב לעמוד לרשות כל תושבי היישוב. אנו חוזרים ומדגישים כי אי קביעת נהלים מחייבים ביחס לשימוש במבני הציבור גורמים לזיכוכים, בין הוועד המקומי לוועד האגודה בעלת הנכסים וליצירת מתח, דבר הפוגע בחיים התקינים".

לפיכך המלצת מרכז המועצות האזוריות היא כי יקבעו הסדרים בעניין. הוועדים המקומיים נדרשים, להסדיר את הבעלות על מוסדות הציבור בהסכם בין הוועד המקומי לאגודה השיתופית.

10. משפטים

- הוועד המקומי רשאי להגיש תביעה, או לעשות כל פעולה משפטית או להיות בעל דין בכל משפט או הליך בקשר לתפקידיו ולענייניו, או אם הדבר נראה לו דרוש לצורך קיומן או הגנתן של זכויות הוועד המקומי או להגנת חבריו, עובדיו, ומוסדותיו בקשר לתפקידיהם.
- לתכלית זו רשאי הוועד לייפות כוחו של כל חבר מהוועד או כל עובד, הן באופן כללי והן לעניין מיוחד.
- מומלץ למנות יועץ משפטי לוועד המקומי לצורך הפעילות השוטפת.

11. מסמכי הוועד

השמירה על ספרי הוועד, מסמכיו ותעודותיו היא בידי מזכיר הוועד או בידי עובד אחר שימונה לכך על ידי הוועד, או בכל דרך אחרת שיחליט עליו הוועד. ראש הוועד אחראי לסדרי השמירה.

ספרי הוועד, מסמכיו ותעודותיו יהיו פתוחים לעיון ולבדיקה לפני כל חבר ועד, והוא רשאי להכין העתק או תקציר מהם, ובלבד שלא יוציא ספר, מסמך או תעודה כאמור משרדי הוועד בלי הסכמתו בכתב של ראש הוועד (סעיף 235 לצו שהוחל על ועדים בהתאם לאמור בס' 132 לצו).

הוועד יפרסם מועדי קבלת קהל במשרדיו או אמצעי לתאום פגישה במועד אחר תוך שבועיים ממועד הפניה.

1. לעיין, במועדי קבלת קהל במשרדי הוועד בכל מסמך שפורסם על-ידי הוועד או בשמו או בעניינו ולהכין לעצמו העתק או תקציר מהם ללא תשלום כלשהוא.
2. לעיין, בשעות העבודה במשרדי הוועד "בתשלום סביר" שייקבע הוועד המקומי בספרי פרוטוקולים של הוועד, פרט לפרוטוקולים בישיבות שהתקיימו בדלתיים סגורות או בדינים וחשבונות הכספיים של הוועד המקומי או של מבקר החשבונות, ולהכין לעצמו תקציר או עותק מהם.
3. לקבל העתקים או תקצירים מן הספרים, המסמכים והתעודות האמורים בתשלום סביר שייקבע על-ידי הוועד.

12. ועדות - סעיף 131 לצו המועצות

ועד מקומי רשאי למנות ועדות קבועות לעניינים או למקרים מיוחדים ולהטיל עליהן תפקידים, כפי שיראה לנכון. ועדות אלה רשאיות, בשים לב להוראות הוועד, לקבוע לעצמן את סדרי עבודתן ודיוניהן.

יושב ראש ועדה רשאי לקרוא בכל עת לישיבת הוועדה שהוא יושב ראש בה, והוא חייב לקרוא לישיבה על פי החלטת הוועדה.

תמהיל הוועדות המומלצות שפועלות בוועדים המקומיים: ועדת כספים, ועדת תרבות, ועדת ביטחון, ועדת דת, ועדת קהילה ורווחה, ועדת חינוך, ועדת חזות היישוב ועוד.

13. יו"ר ועד מקומי

- בהתאם להוראות סעיף 105 (א) לצו, ובכפוף לאמור בסעיף 129, ועד מקומי יבחר בישיבתו הראשונה את אחד מחבריו לראש הוועד; הבחירה תיעשה בהצבעה גלויה והמועמד שיקבל למעלה ממחצית הקולות של כל חברי הוועד הוא הנבחר;
- במידה לא קיבל שום מועמד רוב כאמור, אז תיערך הצבעה שנית והמועמד שיקבל למעלה ממחצית הקולות של חברי הוועד המצביעים הוא הנבחר.

14. אחריות חברי ועד מקומי:

- יו"ר ועד מקומי אינו זכאי לשכר בקשר לביצוע תפקידו.
- "חבר ועד מקומי אינו יכול לכהן כנציג ישובו במליאת המועצה".
- אין חבר ועד יכול לעבוד ולקבל משכורת מאת הוועד, וכמו כן אינו יכול להיות עובד מדינה או רשות מקומית סמוכה ככל שעבודה זו עלולה להביא לידי סתירה או אי התאמה בין עבודתו זו לבין תפקידו בוועד.
- חל איסור כי בוועד מקומי יכהנו שני קרובי משפחה או יותר - "קרוב משפחה" - בן זוג, הורה או הורי הורה, בן זוג, בן או בת או בני זוגם, אח או אחות או בני זוגם (גיסים).
- חבר ועד מקומי קרובו, סוכנו או שותפו, או תאגיד שיש לאחד מהאמורים חלק העולה על עשרה אחוזים בהונו או ברווחיו, או שאחד מהם מנהל או עובד אחראי בו, לא יהיה צד לחוזה או לעסקה עם הוועד המקומי; לעניין זה, "קרוב" - בן זוג, הורה, בן או בת, אח או אחות. למעט חוזים העומדים בתנאי סעיף 89 (ב).

15. חיוב אישי חברי הוועד המקומי:

סעיף 84 לצו המועצות האזוריות, העוסק בנושא חיוב אישי חל גם על חברי ועד מקומי (בהתאמות הנדרשות).

חיוב אישי הינו קנס המוטל באופן אישי על בעלי תפקידים ברשויות המקומיות בגין הוצאה בלתי חוקית מקופת הרשות, ומיועד להרתיע את ראשי הרשויות ופקידיהן משימוש לא חוקי בכספי ציבור.

החיוב האישי הנו הליך מנהלי, בסופו יכול מי שנמצא אחראי להוצאה שלא כדין מקופת רשות מקומית (או איגוד ערים) להידרש להשיב לקופת הרשות, מכיסו הפרטי, את סכום ההוצאה המנוגדת לדין לה היה אחראי, כולה או חלקה.

בנוהל חיוב אישי מוגדרת "הוצאה שלא כדין" – כהוצאה בדרך של התקשרות או בכל דרך אחרת, שבוצעה בחריגה מהוראות הדין, לרבות חריגה מהוראות הדין המהותי, חריגה מדרישות דין שבנוהל או כל חריגה מהדין פוגעת בתוקפה החוקי של ההוצאה (לדוגמא: ועד מקומי בת חפר, מגרש הוקי).

כדוגמאות לפעולות שיחשבו שלא כדין ניתן למנות: הפרת כללים הקבועים בדין לעניין תנאים מוקדמים לביצוע התקשרות או פעולה אחרת בעלת השלכות כספיות, כגון:

- התקשרות או פעולה ללא אישור המועצה.
 - התקשרות או פעולה טרם אישור תקציב בלתי רגיל או מבלי שנערך מכרז.
 - מתן הנחה או תמיכה מבלי שהתקבלה על כך החלטה בגופים המוסמכים לכך.
 - מתן הנחה בחריגה מתקנות ההסדרים במשק המדינה (הנחה מארנונה).
 - מתן תמיכה לגוף שאינו עומד בקריטריונים הקבועים בנוהל למתן תמיכות הוצאה שהיא בבחינת תעמולת בחירות אסורה.
 - הוצאה בעניין שבו הרשות המקומית אינה מוסכמת לפעול.
 - הוצאה שבוצעה בהתקשרות בניגוד לסעיף 3 או שלא נערך פרוטוקול לפי סעיף 2.4 או שלא היה קוורום בישיבת הוועד.
- חשוב להדגיש ש"חיוב אישי" חל גם על הוצאה שאין מחלוקת שבוצעה בתום לב ולטובת היישוב ו/או למתן שרות לתושבים.

16. הוועד המקומי וזהות ועדים

סעיף 91 לצו מגדיר: "מי שמכהנים ביישוב שיתופי במועד פלוני כחברי ועד הנהלה של האגודה השיתופית להתיישבות... יכהנו גם כחברי הוועד המקומי של היישוב."

יחסי הגומלין בין ועדים מקומיים לאגודות שיתופיות חקלאיות: צו המועצות האזוריות קובע כי מי שמכהנים ביישוב שיתופי כחברי ועד הנהלה של האגודה השיתופית להתיישבות חקלאית (להלן – אגודה חקלאית) יכהנו גם כחברי הוועד המקומי של היישוב (להלן – עיקרון "זהות ועדים"). על הזהות לבוא לידי ביטוי רק בהרכב האנושי של שני הגופים, אך בתפקודם ובפעילותם הם גופים משפטיים נפרדים. כלומר, גם במצב של זהות וועדים, הזהות היא פרסונאלית בלבד.

הוועד המקומי הוא ארגון נפרד מוועד האגודה ועליו להתנהל לפי הוראות הצו ושאר הדינים הרלוונטיים:

- כל וועד הינו אישיות משפטית נפרדת הן מבחינת התפקידים במהותם ובהיקפם, והן מבחינת מיקומו של כל אחד משני גופים אלה במערכת הנורמות המשפטיות המקובלות.
- על הוועד המקומי לקיים הנהלת חשבונות נפרדת מזו של האגודה, ואם החליט כי גוף אחר ייתן את השירותים המוניציפליים ביישוב - עליו להתקשר לרכישתם לפי ההוראות בצו המועצות האזוריות.
- המועצה מעבירה כספים אך ורק לחשבון הוועד המקומי.
- על הוועד המקומי לרשום פרוטוקולים נפרדים של ישיבות הוועד המקומי.

17. העסקת עובדים בוועד המקומי סעיף 132 ב' לצו

- **העסקת עובדים-כללי-** ועד מקומי רשאי באישור המועצה למנות ולהעסיק עובדים לצורך ביצוע תפקידי, ובתנאי שיש למשרות אלו הקצבה בתקציבו המאושר של הוועד. תנאי ההעסקה של עובדי הוועד המקומי יהיו כשל עובדי המועצה האזורית, על פי תנאי ההסכם הקיבוצי. הממונה על המחוז במשרד הפנים רשאי לקבוע את המספר המרבי של העובדים שיעסיקו ועדים מקומיים. חובת תשלום תנאים נלווים – בטוח לאומי, פנסיה, ביטוח מעסיקים.
- **העסקת עובדים בוועד המקומי-** איסור טובת הנאה, לא יהיה לעובד ועד, לא במישרין ולא בעקיפין, לא בעצמו ולא על ידי בן-זוגו, סוכנו או שותפו, כל חלק או טובת הנאה בכל חוזה או עסק שנעשה עם הוועד, למענו או בשמו; פרט לעניין שיש לעובד בהסכם העבודה שלו או בהסכם הכללי של עובדי הוועד המקומי ופרט לחוזה בדבר קבלת שירות מהשירותים שהמועצה מספקת לתושבים.
- **העסקת עובדים בוועד המקומי-** יושב ראש הוועד, באישור הוועד המקומי, רשאי לפטר עובד אם הפיטורים אינם מחמת עבירת משמעת כמשמעותה בחוק הרשויות המקומיות. אין בסעיף זה כדי לגרוע מסמכותו של בית דין למשמעת לפי חוק המשמעת, להחליט על פיטוריו של עובד ועד בשל הרשעתו בעבירת משמעת כמשמעותה בחוק האמור.

18. ועד נחשל וועד המסרב למלא חובה סעיף 127 לצו

ועד נחשל- ועד מקומי שאינו ממלא לדעת המועצה את התפקידים שהוטלו עליו על פי כל דין, או שאינו מנהל כשורה את תחום שיפוטו, רשאית המועצה באישור הממונה, להורות על בחירת ועד או למנות לאחר התייעצות עם הגופים הציבוריים הנוגעים בדבר, ועד מתוך אנשים הכשרים להיות חברי ועד, או למנות, לאחר התייעצות כאמור, ועדה למילוי תפקידי הוועד המקומי. מימון הפעילות של הוועד הממונה/הוועדה יהיה מתקציב הוועד המקומי.

ועד המסרב למלא חובה - ראש המועצה רשאי לדרוש בצו מוועד מקומי למלא חובה שהוטלה עליו על פי כל דין. לא מילא הוועד אחר הצו במועד שנקבע בצו, רשאי ראש המועצה באישור הממונה למנות אדם למילוי החובה או ביצוע העבודה, ולהורות כי השכר או התשלום בגין כך יהיו מתקציב הוועד המקומי.

פרק ג' תקציב הוועד המקומי (סעיף 134 לצו המועצות האזוריות)

1. הכנה והגשת תקציב למועצה

- לשם מילוי תפקידו, יכין הוועד תקציב מפורט שנתי של הכנסות והוצאות. את התקציב יש להגיש למועצה לאחר שאושר בישיבת הוועד המקומי, לצורך קבלת אישור המליאה עד 1 בדצמבר שלפני שנת התקציב.
- לא הגיש הוועד תקציב במועד האמור ולמרות דרישת המועצה לא הגישו עד 30 בנובמבר, תכין המועצה תקציב בשביל הוועד, כדי להבטיח את קיום השירותים ההכרחיים ביותר לתושבי הישוב.
- שינוי / אישור התקציב - המועצה רשאית, לאחר שתשמע את דעתו של הוועד המקומי, לתקן או לדחות כל פרט מפרטי התקציב וכן להוסיף פרט, אם לדעתה, הוספת הפרט הכרחית לטובת הציבור.
- צו ארנונה וועד מקומי- בחוזר מנכ"ל משרד הפנים 1/2007 מוגדר תהליך הטלת הארנונה על-ידי המועצה והוועד המקומי- תהליך זה מוגדר כ"הטלת מס ראשונה" שקובעת את מדרגות המס המאושרות לגבייה ביישוב.

2. מיסי הוועד המקומי

- מיסי הוועד המקומי מתעדכנים מדי שנה בהתאם ל"טייס האוטומטי" שנקבע על ידי משרד הפנים
- עדכון נוסף (הגדלה או הפחתה) מעבר לעדכון "הטייס האוטומטי" למיסי הוועד המקומי, כפוף לאישור המועצה וכפוף להוראות חוק ההסדרים במשק המדינה. כלומר מחייב אישור שרי הפנים והאוצר.
- ועד מקומי ישתמש בשומות המועצה שנקבעו לצורך הטלת מיסי ועד.
- מסמכים נדרשים להטלת מס ו/או לעדכון שיעור המס:
 - א. פרוטוקול ועד מקומי בו הוחלט על תעריף הארנונה.
 - ב. צו מיסים של הוועד המקומי.
 - ג. הסבר מפורט לשיטת החישוב.
 - ד. פרוטוקול מליאה המאשר האצלת סמכויות וסכום הארנונה שהוטל.
 - ה. הצהרה בדבר אי גביית מיסים מעבר למיסי הארנונה.
 - ו. אישור יועמ"ש, גזבר המועצה ויו"ר הוועד המקומי.
- המועצה רשאית להסמיך את הוועד לגבות את מיסי הוועד, וליו"ר הוועד אותן סמכויות הנתונות לראש המועצה בקשר לגביית מיסים.
- נוסף על מיסי הוועד המקומי, המועצה מעבירה מדי שנה סכום "שירותים מועברים" לכל יישוב בהתאם לגודל היישוב וכמות התושבים בו המיועד לפעילות קהילתית / מוניציפלית בתחומים שונים.

3. ביקורת חשבונות:

חשבונותיו של ועד מקומי יבוקרו על ידי רואה חשבון שמינתה לצורך כך המועצה. רואה חשבון יגיש למועצה דו"ח על פעולותיו של הוועד המקומי. הדו"ח הכספי יוגש למועצה לא יאוחר מארבעה חודשים מתום שנת הכספים. ככל ולא יועבר דו"ח כספי כאמור, המועצה לא תעביר כספי "שירותים מועברים" ליישוב. תמצית נתונים מתוך הדו"ח הכספי תופץ לתושבי היישוב בתוך 14 ימים מהגשת הדו"ח למועצה.

4. חשבון הבנק:

ועד מקומי יפתח חשבון בנק נפרד לפעילותו, כל הכספים אותם גובה הוועד מתושביו או מועברים אליו מאת המועצה האזורית, יופקדו לחשבון הבנק של הוועד.

5. פנקס קבלות

הוועד המקומי יכין פנקס קבלות (מקור + 2 עותקים), על הקבלה יופיעו פרטי הוועד המקומי כולל מספר מלכ"ר של הוועד, פרטי התשלום.

6. רכישת טובין או שירותים

רכישות אותן מבצע הוועד המקומי יבוצעו אך ורק מספקים בעלי אישור "חוק עסקאות גופים ציבוריים" בתוקף.

7. מעמד המיסוי של הוועד המקומי

הוועד המקומי יפתח תיק במשרדי מע"מ ויסווג כמלכ"ר (מוסד ללא כוונת רווח). הוועד המקומי יפתח תיק ניכויים במס הכנסה ובמוסד לביטוח לאומי (גם אם אין הוועד מעסיק עובדים). על הוועד המקומי לפתוח תיק במחלקת מוסדות ציבור בנציבות מס הכנסה.

9. מס הכנסה

הכנסתו של ועד מקומי ככל שהיא נובעת מפעילותו, קרי גביית מיסים, אגרות, וכו' פטורה ממס הכנסה.

10. ניכוי מס במקור

ועד מקומי נכלל בהגדרת רשות מקומית בפקודת מס הכנסה, ובהתאם הוועד המקומי חייב בניכוי מס במקור מתשלומים אותם הוא משלם. תקבולים אותם מקבל הוועד המקומי פטורים מניכוי מס במקור.

11. מס שכר

ועד מקומי חייב בתשלום מס שכר (7.5%) על תשלומי השכר אותם הוא משלם, אלא אם סך תשלומי השכר אותם הוא משלם אינו עולה על 160,000 ש"ח לשנה. במקרה בו סך תשלומי השכר נמוכים מהסכום שצוין, יוחזר המס ששולם בתום שנת המס ולאחר הגשת הדו"חות.

12. מס ערך מוסף

ועד מקומי מוגדר כמלכ"ר, בהתאם פטורים תקבולים ממע"מ, ומאידך אינו רשאי לקזז מע"מ מתשלומים אותם ביצע.

13. הכנה והגשת דו"ח כספי מבוקר למועצה

ראש הוועד חייב להכין דו"ח כספי מבוקר בידי רואה חשבון סמוך לסיום שנת הכספים ולא יאוחר מ- 31 למרץ בגין השנה שחלפה. הדו"ח הכספי יאושר בישיבת הוועד, ויחתם על ידי יו"ר הוועד והגזבר. דו"ח כספי מבוקר על-ידי רואה חשבון יוגש למועצה לא יאוחר מארבעה חודשים מתום שנת הכספים שחלפה. תמצית הדו"ח תופץ לכל תושבי היישוב בתוך 14 ימים מהגשת הדו"ח למועצה.

14. עקרונות חשבונאיים

חשבונותיו של ועד מקומי ינוהלו בהתאם להוראות החלות על רשויות מקומיות.

15. דין וחשבון על פעולות הוועד

ראש הוועד חייב, אחרי 1 באפריל של כל שנה, להכין בהקדם האפשרי דין וחשבון מפורט על עניני הוועד במשך השנה שחלפה. הדין וחשבון יוגש לוועד המקומי ולאחר שידון בו ויאשרו, בתיקונים או שלא בתיקונים, ידאג ראש הוועד לכך שלפחות שלושה העתקים ממנו יישלחו למועצה, לא יאוחר מ-1 ביוני בכל שנה. הוועד המקומי רשאי לפרסם את הדין וחשבון בצורה הטובה בעיניו.

מכרזים והתקשרויות

דיני המועצות האזוריות פרק יא': חוק חובת המכרזים התשנ"ב 1992

על הוועד המקומי חלה חובת המכרזים ו/או קבלת הצעות מחיר לקבלת שירותים, רכישות טובין ומקרקעין וביצוע עבודות/פרויקטים שונים בהתאם להוראות התוספת השנייה לצו המועצות האזוריות. אם החוזה מטיל הוצאה או התחייבות כספית על הוועד, לא יחליט הוועד על התקשרות באותו חוזה אם אין להוצאה או להתחייבות הקצבה מתאימה בתקציבו המאושר של הוועד. על הוועד חלה חובת פרסום מכרז לגבי העסקת עובדים. בתחום המכרזים המועצה מנחה את הוועדים להציג את צרכי היישוב לקראת יציאה למכרז ולתאם פעילות הוועד בהתאם.

ביטוחי הוועד המקומי

ועד מקומי צריך להסדיר נושאי ביטוח שונים ובהם:

- ביטוחי רכוש במידה ומחזיק מבנים, מתקנים, גני שעשועים, או מתקנים כלשהם (בריכה).
- ביטוח צד שלישי בגבול האחריות, שלא יפחת משמונה מיליון ₪.
- חבות מעבידים בגין אחריות כמעסיקים של עובדים. גבולות האחריות המקובלים הינם 6 מיליון ₪ לתובע ו 20- מיליון ₪ לאירוע ולתקופת הביטוח.
- ביטוח אחריות נושאי משרה בגבול האחריות שלא יפחת מ- 2 מיליון ₪

הסכומים והצרכים הנ"ל הינם בגדר המלצה. יש להתייעץ עם סוכני הביטוח לאור הפעילות ורמת הסיכונים המשפיעה על הוועד והיישוב.

בטיחות

הוועד המקומי אחראי על הבטיחות בתחום היישוב בשגרה ובכל פעילות חברתית תרבותית המתקיימת בישוב.

תקן משחקי ילדים מ-1498- מחודש 2006/05: "האחריות להצבת מתקנים ולהפעלת מערך התחזוקה לפי תקן חלה על בעל המקום, הרשות המקומית בגני שעשועים ציבוריים ובעל השטח בגן שעשועים פרטי". כל מתקני היישוב (מבנים, גנים, מתקני שעשועים ועוד) מחויבים בביקורת בטיחות תקופתית ובחתימת יועץ בטיחות לתקינותם כבסיס להפעלת הביטוח.

הבדיקות יתבצעו ב-3 רמות:

חודשית - חזותית.

שנתית - ע"י מהנדס מורשה.

תלת שנתית ע"י מעבדה מאושרת.

בכל אירוע יישובי יש להתייעץ עם יועץ בטיחות לבחינת הדרישות המקצועיות המתחייבות מהחוק. אירועים מעל 500 איש מחייבים רישוי עסקים כמתחייב.

ביקורת

א. בחירה ומינוי ועדות ביקורת

בהתאם לסעיף 130 א' לצו המועצות נדרשת המועצה לבחור ועדת ביקורת לכל ועד מקומי, מבין תושבי אותו ישוב, מתוך רשימת תושבים שיציעו את מועמדותם. מספר חברי ועדת הביקורת בכל ישוב לא יפחת מ 3 ולא יעלה על 5.

ב. תפקיד ועדת ביקורת

ועדת הביקורת תבדוק:

אם החלטות הוועד המקומי הוצאו לפועל כדין, את חשבונות הוועד המקומי ותוודא כי פעולותיו נעשו במסגרת תקציבו המאושר, והאם תוקנו ליקויים בפעולות הוועד המקומי אשר נמצאו בביקורת קודמות.

ג. מידע

לצורך ביצוע תפקידיה, רשאית ועדת הביקורת לקבל מכל חבר ועד מקומי או עובד ועד מקומי, ידיעות, מסמכים, והסברים הדרושים לה.

ד. טיוטת דוח ועדת ביקורת

בתוך שלושה מתום כל שנה תמציא ועדת הביקורת לוועד המקומי טיוטת דו"ח ביקורת מפורט שיתייחס לפעילות הוועד המקומי, ותאפשר לו להעיר הערות לטיוטה בתוך שלושים יום.

ה. דוח סופי

בתוך חמישה חודשים מתום כל שנה, תמציא ועדת הביקורת לידי הוועד המקומי, ראש המועצה ולידי ועדת הביקורת של המועצה את דו"ח הביקורת הסופי, דו"ח הביקורת יהא פתוח לעיון כל תושב ביישוב וסיכום תמציתי ממנו יופץ לכל תושבי היישוב בתוך 14 ימים ממועד הגשתו למועצה. ככל ולא יוצא דו"ח ביקורת כאמור למועצה, תמנה המועצה מבקר חיצוני לפעילות הוועד, והוועד המקומי יישא בעלות שכרו של המבקר.

הסתייגות:

חוברת הנחיה זו, נועדה להוות כלי עזר בידי הוועד המקומי ואינה תחליף לאמור בצו המועצות וחוקים אחרים החלים על הוועדים המקומיים. **בכל שוני /הבדל צו המועצות גובר וקובע.**

פרטי קשר מועצה

08-6564111/ 106

050-8215732

אפליקציית רמת הנגב

www.rng.org.il

ד.נ חלוצה 8551900

בהצלחה!

